

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.
Ide intézendő a lap szemléti részét minden közlemény. Kéziratok levelek vissza nem adtnak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 ft. — Félévre 5 ft. — Negyedévre 2 ft 50 kr. — Egy hóra 1 ft.
HIRDETÉSI DÍJ:
Otthonos postaiúgyi beutalásért 5 kr. — Helyszőlő minden hirdetésért külön 20 kr. — Nyitási 4 havi postaiúgyi 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiac, Sz. Nagy Károly-ház.
Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény egyúttal az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Az országgyűlési szabadelvű párt figyelmébe.

(T.) Ha jelen sorok még idejekorán jelennek meg, hát tisztelettel figyelmeztetem a szabadelvű párt képviselőit, vessék oda az ellenzéknek ezt a kérdést: Mit csinálna ő az okkupált tartományokkal, ha kezeibe adnák?
Ezt a kérdést úgy kísérletképpen a szélbali meg a habarékú lapok is szellőztették már, de annyi abszurdumot beszéltek össze, miszerint látni való, hogy ennél a kérdésnél meglehet fogni őket, hogy még csak mozogni sem bírnak. Hiszen e körül a kérdés körül forog meg minden: Vagy szükséges és tartományokat megszállva tartanunk, vagy nem. Ha szükséges? Akkor eo ipso, önnön magától hanyatt esik minden érv, melyet az aldozathozatal ellen folyton fejünköz vernek, és csak örült ember mondhatja, hogy nem kell meghozni; míg ha nem szükséges? — megint csak örült ember mondhatja, hogy meg kell hozni. E felett a kérdés felett kell tehát tisztába jönni, mert a ki azt hiszi, hogy már is tisztában vagyunk, az nagyon téved. Az okkupáció meg volt már vitatva minden oldalról ézerszer, de ez oldalról még legkevésbé, azaz: Hát lássuk ellenzék, mit cselekednélnéte?
Semmit se könnyebb bebizonyítani, mint azt, hogy az ugynevezett »Dél-Szlavia« keretébe bele van véve bánás és a szerémség is, szóval a szerbek által lakott területekkel Vaivodinaval együtt Titeltől majdnem Magyarország. És ez kérem nem tréfa. A mit a montenegrói államférfi a »P. Napló« levelezőjének ez ügyben mondott, az nem tréfa. Ez szerb nemzeti missió! A kormányának módjában áll beszerezetni ama térképet (de hihetőleg meg is van neki), a mely minden Miletics-párti nadragos szerbnek meg van s a mely megszállja Dél-Szlavia határát. Hátha nyomatékka bírt az a friss füge, melyet Cato karthágói fáról a romai senatusnak bemutatott, nem bírhat nyomatékka az a térkép, melyet a szerb nemzeti missió vezetői hazánk feldarabolásáról felvételtek.
Es ennek az eszmének kivitele csak alkalomra vár, mikor aztán muszka segít-

ség mellett a déli szlávok egyesült (?) ereje reánk rohanna.
Az »egyesült« szó után zárjel közé kérdésjelt tettem, a »rohanna« szót aláhuztam, mert e két szó foglalja magában az okkupáció lényegét: Egyesülne igenis, ha köztük nem volnának Bosznia és Hercegovinában; rohanna igenis, ha rohanhatna, ha Montenegro egyáltalában mozdulni tudna, Szerbia és Bulgária pedig elmenne indítani országából hadseregét ad-dig, míg e sasfészekből mind a három országot semmivé tehetjük? Szóval Bosznia és Hercegovina bírása nélkül nekik Dél-Szlavia valóítására még csak gondolniok se lehet, olyan erő pedig nincs, mely bennünket onnan, ha magunkat ott megfészkeljük, kiverhetne s így Bosznia és Hercegovina birtokába csak úgy juthatnak: ha onnan önként kivonulunk!
Hát merje ezt valaki javasolni! Merje ezt valaki javasolni még akkor is az itt elsoroltak megfontolása mellett! Merje ezt javasolni valaki még akkor is, ha kétségre vonja és agyémnek tekinti »Dél-Szlaviát.« De mert lelkiismeretét azon biztatással, hogy egy »Dél-Szlavia« nem alakulhat meg, — igaz magyar ember megnyugtani nem lehet képes, — hát a ki azt meri indítványozni, hogy a tollunk különben elvehetetlen Boszniából és Hercegovinából önként vonuljunk ki, hogy ott magunkat meg ne fészkeljük s ezen munkálatokra a szükséges összeget megtagadják: a z rosz magyar. És az ellenzékieskedés privilegiuma nem menti meg őt ama feltevéstől soha: hogy hazafias kormányal szemben nagyon is lehet hazaárulósodni az ellenzéknek, és mitűn a panszláv propaganda oly czélok kivételétől, mint seregeinknek az okkupált tartományokból történő önkényes kivonulása, — a megvesztegetés rubeleit százezenként szokta szórni, hát ha csak annyi lovagiaságunk volna, mint az ellenzék bizonyos részének van, mikor rólunk beszél, hát most könnyen arcukhoz vághatnak azt a gyanusítást: hogy megvannak vesztegetve az orosz által!
De ments isten attól, hogy ily fegyverekkel éljünk! Hanem annyit mondók igenis vagyunk, hogy az országgyűlésen fel kell vetni és meg kell vitatni ezt a kérdést, a mely kérdéssel szemben az ellenzék nem

élhet mással, csak tagadással, hogy t. i. »Dél-Szlavia« kérdése nem existál. Mert ha existál? A minthogy mindenki tudja, hogy existál: hát akkor azt indítványozni, hogy az okkupált tartományokból vonuljunk ki? És hogy mi ezimmel ellenkezni az ilyen indítványt? — Azt még elképzelni se vagyok képes!
Érdemes laptársunk, a »Debreczen« tegnap számban kissé elszólta magát. Szokása szerint neki menven a kormányának és pártjának, szemökre veti, hogy az adókezelésre vonatkozó és más belügyi törvényjavaslatokat, melyek az adózó nép terhein könnyítenek s annak sorsát javítják, nem tárgyalják most a szünetek előtt, hanem az ősi ulészakra hagyják, lám csak a függetlenségi párt egyedül akar a szegény népen segíteni.
Ejnye ejnye, tisztelt kolléga! mit fog-nak mondani a »Debreczen« olvasói, ha kissé gondolkodni találnak? Ha olyan üdvösek s a nép sorsának javítására szolgálnak azok az emeltett törvényjavaslatok, hogy lehet az, hogy e törvényjavaslatok mégis azaz atkos Tisza kormányt készítette, mely önök szerint csak nyuzza és eladja a magyar népet? No tisztelt függetlenségi olvasó, ezt is jó lesz ám megjegyezni.

A fölkelés. (Hivatalos.) Dahlen tábor-szerény jelentése: A Grebak-Korjen planinán és a Rakitnica völgyben elhelyezett csapatok minden irányban átkutatták ezt a vidéket. Számosabb főből álló bandák ugyan nem találtak, azonban kisebb rablócsapatok jelentése konstataitott, melyek a helysegeket kifosztják és minden összeütözést ügyesen elkerülnek. A csapatok által üdvözítve e bandák egy része észak felé húzódott; a megfelelő intézkedések megtételtek, hogy azokat lehetőleg kézrekerítsék. A rakitnicai és cnarjekai völgyben elhelyezett csapatok parancsnoka jelenti, hogy a lakosság az átkutatott helysegekbe nagyreszt visszatért, a mezei munkával foglalkozik és a csapatok érkezésekor előzékenységet és loyális magaviseletet tanusit. E vidéken általában mind sürgösebbé válik a törvényes rend helyreállítása iránti kívánat. A focsai kerületben még sok kivánni valót hagnak hátra a viszonyok. Rablások sürű fordulnak elő, noha a csapatok erőlesen és sikeresen lépnek fel a korbórló rablók ellen. A 14. tábort vadászszázalaj egy osztálya megtamadott egy a Para hosszában rabolt tárgyakkal menekülő felkelőbandát és négy rablót megölt.

Országgyűlés.

— A képviselőház. —
Budapest, május 15.
Távirataink tegnap említették már, hogy a képviselőház megkezdte a 21.700.000 frtyai rendkívüli hadi költségekből a magyar korona országaira eső rész fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vitát Láng Lajos bizottsági előadó beszéde nyitotta meg. Utána Eötvös Károly indokolta a külön véleményét, s Laszlo Imre beszélt a javaslat ellen. Mikor Györfy Gézázt szólította fel a jegyző, Helfy Ignácz kelt az ellen, hogy a kormánytól senki sem szól. E felől beszéltek Ugron Gábor és Madarász József is, azt mondván, hogy nincs szükség parlamentre, ha nincs vitaközös. Mintha a boszniai occupatio kérdéséről négy év óta nem eleget beszélt volna a ház! Tisza kormányelnök erőlesen tiltakozott azon fel-fogás ellen, hogy minden ellenzéki szónok után tartozék valaki a kormánytól is beszélni. Csak e heves incidens után beszélhetett Györfy Géza, ki a különvéleményt pártolta. Polyt Mihály szintén a törvényjavaslat ellen beszélt. Végül Tisza miniszterelnök felelt nagy hatással Polyt és Györfy beszédére.

Szent a béke!

(—z.) Minekutánna pedig a »P. Napló« Apponyi Albert gróft, — (de nem nagyon, hogy meg ne haljon) 130-dik számban megdolgozta volna, a czikk után apró betűkben azon reményének ad kifejezést: hogy azért csak nem fog megválni Apponyi gróf az ő képviselői állásától, mint hogy nagy tehetség, tudomány stb. stb., na már t. i. a mint ilyenkor szokás. A 131-ik számban tehát megjelenik Apponyi Albert gróf a »P. Napló« szinpadán a siránkozó publikum előtt és mind azoknak, a kik siránkoznak, kijelenti, hogy maradni fog. Hogy bár a küzdelem nehéz, de hát éppen azért, ily nehéz körülmények közt nem válhatik meg a szinpadtól.
A habarék tapsol, a függöny legördül és a bosnyák vitákban következni fog az előadás folytatása.
Igen is! Ilyen szinpadias benyomást tesz ránk az Apponyi Albert gróf egész pártjának zugolódása, a párt lapjának támadása, mintha kicsinált dolog képen közmegegyezéssel történt volna mind ez.
Amennyire pedig Apponyi Albert

A »Debreczeni Ellenőr« tarczája.

Az alvajáró.
— Catulle Mendes beszélye. —
Mikor kijöttünk Herz Fulöp terméből, a hol Herinan tanár Cagliostroként mulattatott bennünket mutatványával. Valentin, ez a feccsöz szarka, homlokára csapott s felkiálta: En is megdelejeztem egy nő! Senki sem felelt rá, mert féltek, hogy ürügyet adnak neki ezzel valami mesére. De ő komoly hangon, sötét arczal, szemöldökét összehuzva, folytata: Igen, egy este megdelejeztem egy nőt s azt hiszem, akkor követtem el a legvakmerőbb, leggaljasabb vétkeket.
Csakugyan lehetetlen volt kikerülni a történet elbeszélését. Belenyugóttunk tehát. Tegyetek ugy, mint mi, könyörületlen olvasóim.
Améline grófné — nemde csinos ez a név? — nem lehetne valami vad mandolafa virágnak neve?
Améline grófné, ez az imáandó ifju asszony, akit szívvel-lelékkel szerettem, először engedte meg, hogy meglátogassam abban a késő órában, midőn a kapu már minden alkalmatlanokodó előtt zárva van
A fényesen burtozott piros és fekete kárpitos kis szalonban ültünk s töltöttünk a párolgó theát a kandalló előtt, melyben a hasábok vigan lobogtak s a csészekből emelkedő könnyű pára titokzatos transparent vont körénk, mely olyan volt, mint a felhő, melybe az istennők szoktak burkolózni. Vagyaim a párákkal együtt emelkedtek, de nem oly magasan, megálltak a keccs halmoknál, melyek

a ruhaderék selymét kidomboríták, ott lebegtek a forró ajkon s elmerültek végtelen gyönyörrel a melységes szemekben
— Ah! mily csinos ön, Améline, oly csinos mint a homokon a napfényben álomba merült szirén vidám mosolyával, mely akár esz és íger; gyönyörű barna hajával, melynek árnyéka titokzatos eszökent látszik elefantosont ferségű halantékán! De jaj! vagyam nem mert reményé válni. Bájától eszemet veszttem, ére nyétől bátorságomat. Tudtam, hogy ön is olyan mint a ki mindent igérni látszik; de semmit sem ad. Tudtam, hogy egyik vetélytársam egy szép, fiatal, ünnepeit, gazdag fu, golyót röpi-tett agyába, mivel ön azt parancsolta neki, hogy adja vissza azt a rózsát, mely a keringő alatt leesett kebléről; tudtam, tudtam! Es mégis itt ültem ön mellett, kezemet terdemre tevé, köznapi dolgokat mondvá, s alig mertem rátekinteni a felszálló párafelhőn keresztül.
Hogy is jutottam erre a dőre gondolatra? Nem tudom. Csak azt tudom, hogy abban a pillanatban, mikor Améline grófné lehajolt a theas csésze fölé, összeszedtem minden erőmet szétnyitott kezemet kiterjesztettem homloka fölé. Meglepte kellett felkiáltanom. A grófné lassan, igen lassan fölemelte fejét, szemé lecsukódott s hátradől a zsöllére s nem nyitá ki többé szemét. Elaludt; valóban elaludt.
Erre megelékeztem mindarról, a mit a tudományokból magamévá tettem, akár való, akár képzelt volt, emlékeztem Balsamóra, Mesmerre, a Bonheur testvérektől a cirksuszban látott mutatványokra. Du Potet bárónak a tanácssteremben bemutatott kísérleteire; tovább csigáztam tehát akaratom végrehajtását s kétszeres erővel, majdnem dühösen folytattam delejező mozdulataimat. Améline megrázódott nehauszor, azután merevultsébe esett,

ajkai mosolyogva nyitlak ki. — Mondom, elaludt. Megfogtam egyik karját — ő mily se-lyemlgy volt a bőre — s midőn már nem tartottam, tehetetlenül visszaesett, reszkető ujjal felemeltem szempilláját: szemé csak kevesse volt kék, tiszta fehérnek mutatkozott.
Megijedtem magam is hatalmamtól s kérdem:
Alszik?
Igen, alszom, felelt Améline oly hangon, mint a melyen az alvó szokott beszélni.
Tökéletesen sikerült kísérletet akartam tenni. — Láttam, hogy a delejezők tut szoktak szurni az alvajárók husába s ezek nem érzik.
Nem, nem, egy percig sem időzhettem amel a kegyetlen gondolatlán, hogy én Amédiának érintetlen selyem börtet a durva aczallal átszurjam. De hisz az aczeltút mással is lehet helyettesíteni. Leterdeltem balványom előtt, mint a hívó, a ki aldozatot vár, eltávolítottam a finom csipkéket kezéről egész válláig. Egész válláig! S ajkam közeledett vállához, fogam beleharapott az isteni hóvállakba! Ó gyönyör! Oly imáandó volt e pillanatban, hogy másnap megénekeltem.
Kegyetlenül, bár nyájás arczot vágs, — Nem oly kegyetlen, mint te, megölöm; Fogamnak éle fájó sebet vága Selyemlgy válladon nagy vakmerőn.
Mindig maróbban fáj mindig maróbban A seb, melyet én okozok neked, Es mindegyik fogam nyomában Majd rózsaszínű vércsergő ered.
S midőn levettem végre onnan ajkam, Seiyem bóródon itt-ott, mindent, Piros meg kék apró szemecskét láttam, Mind megfajthetlen és titkos betűk.

De ha nem is tudnám a titkos nyelvet, Legyen zsidó miattam, vagy török; Szerelmi nyelven csak egyet jelenthet; Csak ezt: szerelmem végtelen, örök.
E verseknek nem volt értelmük. Mert Améline grófné, ugy látszik, épen nem szenvedett harapós csókom alatt és nem festette prösság vallának havat. A dermedtség tökéletes volt; valóban nagyszerű delejező lettem.
Fog e engedelmesskedni? Furcsa kérdés, mely azonban nem hagyta nyugodni kíváncsiságomat. Eleje álltam s azt mondtam neki: Keljen föl! S ő felkelt. Mentem előtte, intetem neki, hogy kövessen, ő követett; karjai lehanyatlottak, a csipke visszahullott karjára: olyan volt az alakja, mint egy istennő szobra, a ki egy pillanatra eletr kelve, végig sétál a templomban. Bejött egy halvány selyemmel kárpított szobába; én akartam. Az illatszer, melyet egész este nélkülöztem, kéjessé tette a levegőt. A titokzatos homály mé jobban felingerlé vágyaimat, hogy megcsókoljam.
De nem, nem! Alaváló vagyok. Nincs jogom tőle rabolni, mikor nem maga ajánlotta. Nagyban bűnös voltam. Egy csókot sem! Le kellett mondanom bitorlott hatalmamról s visszaadnom a grófnének eszméletét. Kinyujtottam karomat, hogy eltávolítsam róla az almot s visszaadjam lelke szabadságát.
Az alvajáró azonban egyezzerre fölnyitá szemét, rám mosolygott, oda tartá csattanós ajakát s karját vállamra tevé, kaczagva szólt: — Maga együgyű! Mit vesztegeti az időt? Hiszeu nem aludtam!

rendkívüli összegre...
400,000 márkát képm...
50,000 s számos...
6000, 5000 4000,
nak beküldése ellen...
fel sorsjegyet és...
üldünk haladéktala...
szeg osztrák értéki...
en s legkényelmeseb...
altalunk az egész...
tó, hogy minden orsz...
beiktattatnak s sors...
solási lajstromot s a...
fenn s Osztrák-Ma...
közönségnek, irán...
n is minden meg...
nyert pénzeket azon...
es figyelmet azon...
ánvállalat, hanem...
ezeskedik...
számos megrende...
terio...
000 mk., 1 á 2000...
200=2000, 25 á...
szésesen...
mk.
tig.
Kálalpok, eszjok, esernyők, galier- és kezeltök, nyakkendők nagy választékban.
erdemű közön...
ságában több...
et...
a városház...
TEKKEL...
I...
ller és keze...
minőségű férfi...
khez tartozók...
len a nálam...
i.
mit értesitem,
mint eddig...
ssegem leend.
rosház alatt.

grófot eddigi politikai szereplése után ismerni szerencsém van, hát bizony már nem emlékezem, Socrates avagy Cicero mondta-e hogy: »Nem arra való az ember nyelve, hogy azzal gondolatait kimondja, hanem arra, hogy eltitkolja?« de Apponyi Albert gróf ezt az elvet tette magáévá, s egy pillanatra se kételkedem rajta, hogy az esetben ha a bosnyák politika kínálkozott volna a népszerűség beszerzésére oly alkalmas tárgynak, mint amilyennek az agrár kérdés kínálkozott, hát azt vette volna védelmére alá és az agrár ványt támadta volna meg, de mert az agrár vámban van valami amiből népszerűséget lehet csinálni, hát azt vette védelmére alá, ami azonban abból a kormányban is jutott volna, a »bosnyák politika« elleni támadással fogja elensúlyozni.

Erről tökéletesen felvilágosít a »P. Naplóban« tett nyilatkozata, melyben kifejti hogy mennyire fáj az ő szíve, mikor oly magyar családi kastélyok előtt utazik el, melyekből az ősi birtokosok kipusztultak, és új emberek ülnek az ősök unokáinak helyén. Aztán persze megemlékezik a kisebb birtokosokról is, na meg a földművelőkről. — Csattan pedig az ostornak vége ott: hogy hát ő ezt az elemet kívánja védelmére alá venni!

Az eszme tehát jól ki van fundálva, és hogy népszerű ne lenne, arról szó sincs. Ime gazdák és közbirtokosok, nézzétek bennem a ti patrónusokat. En vagyok vitéz Lohengrin, aki meg fogok értéket verkedni! — De hogy a dolgunk színvonalas színvonal és egy kis »sándli« szaga ne lenne, — arról szó sincs. Mert hogy egy Apponyi Albert gróf, mintegy 40 évvel Széchenyi után, ki bár sajnos, de a látottak és tapasztaltak után már akkor megjövendölte, hogy a régi magyar nemzeti osztály nagy része el fog pusztulni, — hát hogy most Apponyi Albert gróf idövel és korral szemben ezt az osztályt megmentésével és leendő újabb virágzással hitgesse? hát ahoz mindenesetre kell egy kis adag a szédelgésből. Hanem hogy az eszme azért népszerű, — az tagadhatatlan.

Mikor tehát Apponyi gróf az agrár vámkor mellett sikra szállt az ősi szellem felélesztésének szempontjából tette, míg ellenben a kormányt egészen más szempontok, nem a régi Magyarország visszaidezése hanem azon új Magyarország emelése vezette mely a Széchenyi látnoki lelke mondta: Nem volt, hanem lesz!

Mig kormányunk minden oly kísérlettel és erő pazarlással, mely egy korhadásnak indult ha bár ő is, új életrehozását illelné, tartózkodik, arra fordítja minden tehetségét, hogy ezen ősi fa gyökereiből fejlett új, életképes és erős hajtásokat ápolja, s annak a jövőre nézve is elég és hatalmas fejlődési feltételeket nyújtson. S ha bár ez az eszme nem bír is nagy népszerűséggel, de az igazi józan felfogásnak nagy jövőre számítható életképes szülőtte, — míg az Apponyi Albert gróf népszerűsödő tetszése nem egyébb, mint egy épen oly férges theoria, mint amily férges rágta már az a fa melyet ő, az új életképes hajtások rovására fenntartani akarna, már t. i. ha tudna. De chimera és tetszelgő képzelődés az egész planum.

Egyébiránt amit mondjuk, a mi felfogásunk szerint legalább, — ez minden, csaknem komoly igyekezet, s ha bár a gróf ur legutóbbi szónoklata minket is megzavart imígy-amígy, — a »P. Napló«-ban közölt nyilatkozata szerencsésen vissza vezetett a régi nyomba, az az: A gróf ur népszerűségét hajhászott az agrár vámb támogatásával s épen azért adta azt oly feltűnően, valamint hogy népszerűséget fog hajhászni a boszniai dolgok megtámadásával, aminek persze, ama kormányt támogató beszéd után szintén meglehetősen a maga feltűnő érdekessége.

Hát ime, így csinálja a nemes gróf a politikát

Láng Lajos előadó beszéde a rendkívüli hadiköltségek fedezéséről

— A képviselőház május 15-iki üléséből. —
Tisztelt ház! — A javaslat, melyet az alkalommal a t. háznak elfogadásra ajánlan szerencsém van, természeténél fogva két részre oszlik. Első részében ugyanis elrendeli, hogy költségvetésünkbe felvéssék azon hitel, melyet a delegációk legutóbbi évi április 27-én megbeszéltek határozataikkal megszavaztak, a második részben pedig megszabja a fedezés azon módjait, melyeket e részben a Magyarországra eső rész viselésére nézve a helyeseknek tart.

Mintán törvényeink a delegációk által egyszer megszavazott költségekre nézve azt

határozták, hogy azok költségvetésünkbe egyszerűen felveendő, részéről nem vennem most igénybe különösen e czimen a t. ház figyelmét, ha az ellenzék részéről egy delegációban, mint a pénzügyi bizottságban azon állítást nem hallottam volna, hogy a delegatiónak ez alkalommal törvényes hatáskörüket túllépnek és olyan czelokra is szavaztak meg összegeket, melyekre a delegatiónak hivatalosan nem csenek. (Felkiáltások a szelsőbaloldalon: ug is van!) Ezzel szemben azt hiszem t. ház, kötelességem az én álláspontomat is jeleznem. Fogom tenni ezt igen röviden azért, mert azt hiszem, nem lehet feladatam e helyütt olyanokkal foglalkozni, a melyek nem a házban mondták, nem lehet feladatam czáfolgatni azokat, a melyek akár a delegatiónak, akár a pénzügyi bizottságban az ellenzék részéről mondták: mert csak azokkal foglalkozhatom, a mik már a ház elé kerültek. A ház előtt azonban, noha a pénzügyi bizottságban mind a két ellenzéki árnnyalat fenntartotta a jogot erre vonatkozólag különveleményt terjeszteni a ház elé egyelőre egy különvelemény fekszik, a mely igen röviden, ugyszólván csak az álláspont jelzésére szoritkozok. Azt hiszem, nem fogom ífrel rosszul feladatamát, ha részéről magam is röviden fogom az ellenzék álláspontját jelezni. Mire vonatkozik a vitás kérdés? Meltóztatnak tudni, hogy összesen 21,700,000 forint tesz az az összeg, melyet a delegatiónak ez alkalommal megszavaztak, ezen összegből 5,699,000 frt egy külön czelra szolgál, tudniillik erődítési és védelmi építkezésekre ugy Dalmáciában, mint Boszniában és Herzegovinában, továbbá hadi utak és ösvények készítésére magukban a megszállott tartományokban.

Ez a tétel, t. ház, a melyre nézve a delegatiónak illetékessége kétségbe vonatott. Meg kell jegyezni, — és emnyiből talán kötelességem is hivatkozni a delegatiónak történetére, — hogy az igen t. ellenzék azon árnnyalata, a mely a delegatiónak részt vett, nem ezen ezer frt kivételével, a mely összeg egy erődítési és védelmi építkezésekre szolgál, a melyek nem a megszállott tartományokban, hanem Dalmáciában fogantatandók. Ezekre nézve az ellenzék azon árnnyalata nem vonta kétségbe a delegatiónak illetékességét, ugy hogy az ellenzék ezen árnnyalata által kétségbe vonta tétel nem 5,699,000, hanem csak 4,814,000 forint tesz.

A törvény, amelyre hivatkozás fog történni, legalább azok után, a miket eddig hallottunk az 1880. VI. t. cz., amely a Bosznia és Herzegovinának az 1878 évi május hó 13-án kelt berlini szerződés által az osztrák magyar monarchiára átruházott közigazgatása tekintetében szükséges intézkedésekről szól. Ezen törvénynek harmadik pontja az, a melyből származtatik azon velemény, hogy a delegatiónak ez alkalommal illetékességi körét átleníti E § így szól: »Ezen tartományok közigazgatása ugy rendezendő be, hogy annak költségei azon tartományok saját jövedelmeiből fedeztessenek.

Ha és a mennyiben ez azonnal teljes mértékben elérhető nem lenne, a rendes közigazgatás érdekében fedező összegre vonatkozó előterjesztések a közös ügyekre nézve fennálló törvények értelmében, a monarchia két felének kormányával egyetértőleg állapítandók meg.«

Es most következnek a legfontosabb rész: »A mennyiben azonban Bosznia és Herzegovina igazgatása oly állandó beruházásokra venne igénybe a monarchia pénzügyi hozzájárulását, melyek nem a rendes közigazgatás keretében esnek, u. m. vasutakra, középítkezésekre, vagy hasonló rendkívüli kiadásokra, az ily járulékok csak a monarchia mindkét államában összhangzóan hozott törvények alapján engedélyezhetők.«

Ez azon törvényes intézkedés, melyből, nézetem szerint tévesen, remélik megdönteni a delegatiónak illetékességi körét a tétel megszavazására nézve. Ha valaki e törvényről marad, és emnek oly tag magyarázatot ad, hogy a középítkezések alatt minden állami czélok érdekében alkotott épületeket ért, és ha ezen kívül valaki abból a feltevésből indul ki, hogy minden boszniai kiadás, minden kiadás, mely a megszállott tartományokban történik, egyedül ezen törvény alapján itelendő meg, akkor igazuk volna azoknak, kik a delegatiónak illetékességét ezen tételre nézve tagadják. De t. ház az, hogy minden boszniai kiadást csak ezen törvény, és csak az idéztem § alapján lehessen megítélni az csak két esetben volna lehetséges: vagy azon esetben, ha oly kiadások, melyeket Boszniában tesznek, semmi más törvény alá nem volnának foglalhatók, vagy ha ezen törvény minden korábbi törvényt, melyet ez esetben alkalmazni lehet, hatályában megszüntetne. Ezen két alternatíva közül azonban sem az egyik, sem a másik nem felel meg a valóságnak.

Meltóztatik tudni, hogy azon költségek, melyeket a delegatiónak itt ezen tételben megszavazott, szükségesek a megszállott tartományokban véghezvitt és szerencsésen befejezett katonai actió sikerének biztosítására (Elenk ellenmondás és derultság) En megengedem t. ház, hogy vannak, kik azt tartanák szerencsésnek, ha nem tudtuk volna a felkelőket legyőzni. (Zajos ellenmondás a szelső baloldalon. Felkiáltások: Kik azok?) Engedjék meg nekem, hogy én ellenzék nézetem legyen, és tiszteltem azon felfogást, de más nézetem vagyok. (Ellenmondás és zaj a baloldalon.)

Tehát t. ház, az én nézetem szerint, ezen költségek szükségessége a szerencsésen befejezett hadi actió sikerének biztosítására, (Felkiáltások balfelől: Most is csatáznak!) és épen azért a hadügyi költségek rovata és czime alá tartoznak. A mi pedig a hadi költségeket illeti, azokra nézve a közös ügyekre vonatkozó

legfontosabb alaptörvény az 1867. XII. t. cz. egyenesen kimondja, hogy a hadügynek minden költsége közös.

E ö t v ö s Károly: Nem mondja ki! Láng Lajos előadó: Ha meltóztatik megengedni, a t. képviselő ur beosztására azonnal válaszolok. Fel fogom olvasni a törvény ide vonatkozó §-át: (olvassa.)

»A hadügyi összes költség-í oly képen közösek . . . (Közbeszólások a szelsőbaloldalon: Oly képen!) . . . ne tessék erre a szóra meg nem valósítható reményeket alapítani; . . . »oly képen közösek, hogy azon arány, mely szerint ezen költségekhez Magyarország járulni fog, az előbbi 18, 19, 20, 21 és 22 pontokban körülírt előleges intézkedés után kölcsönös egyezkedés által állapítják meg.«

A mi a 18—22 pontokat illeti, én nem kívánhatom az igen t. ellenzék minden tagjától, hogy jól ismerje az 1867. XII. törvény-cikket (Ellenmondás a szelsőbalalon.) de Eötvös képviselő urnak okvetlenül jól kell ismernie és azon §§ ok vonatkoznak a quótára és semmi másra. Hogy ha a t. képviselő ur kezébe veszi a törvény szövegét, melyet bátor lesznek átnyújtani, meg fog abból győződni, hogy az semmi másra, mint a quótára nem vonatkozik.

Fentartom tehát t. ház azon állításomat, egyuttal nagyon kerem a t. házat és azt hiszem, hogy a vitának érdekében áll, hogy a mint én nagyon figyelemmel és készséggel fogok kihallgatni mindenkit, hogy azután megtehessem észrevételeimet, azt hiszem, maguknak a t. képviselő uraknak is, kik a vitával foglalkozni akarnak, nem állhat érdekükben, hogy engem felszólalásai által zavarnak; mert azt hiszem, nagyon valószínű, hogy közbeszólások által elfogunk terelgetni, mindketten azon utól, melyen egyedül lehetséges haladnunk és ezen kérdést elfoglatlanul tárgyalnunk. (Helyeslés jobbfelől.)

En t. ház azon álláspntól indulok ki, hogy a hadügyi minden költsége közös, történnék az actio bárhol, akár a magyar korona, akár Ausztria területén, akár a megszállott tartományokban, akár Európában, akár más világ részben, az mindegy. (Zaj balfelől.) Es mint hogy a hadügyi minden költsége közös, nem értem t. ház, hogyan remélhetik ezen boszniai törvény? Szól a közigazgatásról: és azt hiszem, szorosabban veve így mondhatnám: szól a polgári közigazgatásról és semmi másról. (Zaj! Ugyvan! jobbfelől.) Hogy nem szól másról ezen törvény, arról meggyőződhetik a t. ház különböző körülményekről. — Meggyőződhetik először, ha kezébe veszi azon indoklást, melyel annak idejében ezen törvényjavaslat előterjesztetett. Es másodszor meggyőződhetik arról, hogy ezen törvényben hadügyről sehol egy arva szó sincs. Már pedig engedje meg a t. ház, ha ezen törvényvel az alaptörvényt változtatni akarta volna a törvényhozás, azt ugy hiszem, senki sem fogja tagadni, világosan ki kellett volna fejezni.

De, t. ház, tovább megyek. Hivatkozom magának az ellenzéknek magatartására, mit akkor tanusított, midőn ezen törvényjavaslat, t. i. az 1880. VI. t. cz. a ház elé került, melyből most a delegatiónak illetékességi körét igyekszik magyarazni. Ezen törvény akkor igen heves megtámadások tárgyát képezte, melyekhez képest meg a maiak is szelideknek mondhatók. Es miért támadatott meg akkor mindenki a házban, a ki e törvényt megtámadta. Es mit akarnak most kimagyarázni belőle? Azt, hogy a delegatiónak hatásköre általa korlátoztatott. Hat emnyire ellenkezni önmagával rövid egy pár év alatt mégis különös. (Zaj és ellenmondás a szelső baloldalon) En t. ház akkor nem osztom azon felfogásban, hogy ezen törvény kiterjeszti a delegatiónak hatáskörét ép oly kevéssé, amint nem osztom ma azon nézetben, miszerint ezen törvényvel a delegatiónak hatásköre korlátoztatott volna. Ragaszkodom azon állásponthoz, melyet akkor is elfoglalt ezen párt, melyhez szerencsém van tartozni, t. i.: ezen törvény egyszerű magyarazata a közösgyi törvények, amennyiben oly dolgokról intézkedik, melyekről az 1867. törvények nem intézkedtek, mert azon ügyek még akkor nem léteztek.

Csanády Sándor (közbeszól): Akkor nem volt Bosznia!

Láng Lajos előadó: Ebben az egyben veleményem vagyok! (Derultság jobbfelől.) A különveleményben azonban még van egy idők, t. i. az, hogy azért is el kell vetni ezt a javaslatot, mert semmiféle biztosítást nem foglal magában az iránt, hogy a megszállott tartományokat hajlandók volnának elhagyni. (Halljuk!) Igen rövid lesznek t. ház. A mint annak idején helyeslettem azon politikát és a mint nemcsak én, hanem ezen ház egész többsége helyeslette azon politikát, mely Boszniába vezetett. . . . (Zajos ellenmondások a szelső baloldalon.)

Csanády Sándor (közbeszól) Nem igaz!

Helfy Ignác: Nem igaz! A többség is tiltakozott ellene. Ott a felirat!

Láng Lajos előadó: Erre már volt szerencsém megfelelni és különben azt hiszem, én vagyok most a szolónas, nem a képviselő ur. (Zaj. Egy hang a szelső-baloldalon: Mondjon igazat!) T. ház! Erre nézve többször kifejtettem nézetemet, nagyon szívesen fogok azonban erre ismét felelni. (Halljuk! jobbfelől.)

Annak idején, mikor a boszniai occupatión kezdődött, megengedem, hogy az ország nagy része nem helyeslette. (Nagy zaj és felkiáltások a szelsőbaloldalon: Az egész ország!) de akkor, mikor az befejeztetett, igen ezen háznak többsége eunte aggódba, de később mindinkább megnyugodva helyeslette azt. (Ellenmondás szelsőbal felől) Az nem első eset, hogy ez történt, de történt azon nagy háboru

alkalmával is, a mely Franciaország és Poroszország közt kitört, akkor is a nemzet többségének sympathiája Franciaország felé fordult és a nemzet többsége azt kívánta volna, hogy Franciaország érdekében intervenciójunk; (Zajos ellenmondás a szelsőbalalon.) akkor a magyar kormány és az ellenzék akkori vezére más álláspontot foglalt el, de később az egész nemzet helyeslette ezt a politikát. Ugyanez történt Boszniával szemben. (Ellenmondás.)

A mi már most a kérdést illeti, bátorodom arra áttérni, a mi nézetem szerint, a törvényjavaslatnak tulajdonképeni alkotórészt képezi, t. i. a fedezet kérdésére. Meltóztatnak tudni, hogy mintegy 8 millió forint a közös aktívából fog fedeztetni és csupán a fennmaradó összeg fedezése történik az illető országok által, és így 4,724,000 frt az, a mit hitel-művelet után leszünk kénytelen fedezni. Bár ezen összeg csekélyebb, mint a milyennek első tekintetre az egész occupatión költsége ezen évben látszik, készséggel elismerem, hogy az áldozat, melyet ez évben az occupatión érdekében kell hoznunk, súlyos. Hogy az áldozatok súlyosak, azt elismerte maga a delegatión az ténye által, hogy a lehető legkevesebbre szoritotta, és mint jól meltóztatnak tudni, a költségeket 2 millióval leszállította. Es midőn én arra kérem a t. házat, hogy meltóztassék ezen előterjesztésnek egy a költségek, mint a fedezetre vonatkozó részét elfogadni, és lehetőleg nagy számu többséggel támogatni (Ellenmondás, derultság a baloldalon) teszem azt különböző okokból. Teszem először azért, mert legmélyebb meggyőződésem, hogy bármily súlyos áldozatokkal járjon a megszállás, az egy nagy politikai szükség, nemcsak a monarchiára, — de különösen Magyarországra nézve: — (Derultság és ellenmondás a baloldalon.) és t. ház, óhajtom épen azért, hogy ezen meggyőződés ne maradjon csupán e ház falai közt, hanem minél mélyebb gyökeret verjen magában a nemzetben. (Zajos ellenmondás szelső balfelől.) Mert én kívánom, hogy azon súlyos terheket, melyeket viselünk kell, a nemzet megnyugvással viselhesse. De óhajtom végre még egy fontosabb okból; óhajtom azért, mert vannak czélok, melyeket azt hiszem, e ház osztatlanul elérhetőnek tart, és ezen czélok egyike az, hogy az occupatión költsége a lehető legkevesebbre szoritassék; másika pedig az, hogy a megszállás egészben véve ugy vezettessék, a mint azt az ország érdeke követeli. (Zaj a szelsőbal felől. Felkiáltások. Takarodjanak ki!) Es hogy ezen czélok elérhetőek legyenek, épen azért óhajtom t. ház, hogy minél nagyobb súlyal fejezze ki a párt bizalmát azon kormány iránt, a mely hét év óta vezeti az ország ügyeit, meg t. ház, csak ugy leszünk hívek azon traditiónhoz. (Nagy zaj és derultság a szelsőbaloldalon) a melyre azt hiszem öök is büszkek (Zaj. Halljuk!) ahhoz t. i. hogy ebben az országban mindig nagy és erős pártok támogatták a kormányt, — és hogy ebben az országban nincs a pártoknak azon szétzilaltsága, és az erőnek azon fecsérlése, pazarlása, mely megakadályozna azt, hogy Magyarország oly kiváló súlyal bírjon a monarchiában, mint a melylyel bír. Ajánlom a törvényjavaslat elfogadását. (Elenk helyeslés a jobbfoldalon. Zajos ellenmondások a szelsőbaloldalon.)

Közvelemény a gazdaszok felett.

Nekünk, szakképzett gazdaszok elöitéletekkel kell küzdenünk. Akárhanszor latjuk, hogy gazdasági teren oly emberek alkalmaztatnak, kik mindeuk inkább, mint gazdák és akárhány gazda van, a ki szivesebben alkalmaz békít, mint intézet végzett embert és szentül hiszi, hogy amaz jobban ért a gazdálkodáshoz, mint ez. — Ilyet csakis oly emberek tarthatnak, kik restellik csak kevéssé is jártatni eszöket és kik könnyen indulnak más után; — fájdalom, hogy ezek száma oly igen nagy; mert lehetetlen, hogy az ember többet tudjon, a ki — sok esetben — soha nem foglalkozott gazdasági dolgokkal annál, a ki három éven keresztül mindig ezek közt forgott.

Az általunk elkövetett hibákat mindig kétszeresen szánítják, mig tölünk gyakran lehetetlenséget követelnek, mert sokan azt kívánják az intézet végzett ifjakról, hogy azok kész, kifogástalan gazdák legyenek és oly dolgokat tudjanak, mit tulajdonképen csak a gyakorlatban sajátíthatnak el. Erre csak azt kérdem, látott-e már valaki oly jogászt, a ki — a mint az iskolát odahagyta — azonnal ügyvédi irodát nyitott volna? vagy orvost, mérnököt, vagy bármely szakon működő egyént, a ki gyakorlatlatterre egyenesen, minden vezetö nélkül lép és ott azonnal teljes sikerrel működik.

Egy ismerösöm kicsinylőleg nyilatkozott előttem az intézet végzett gazdákrol. Ő is azt kívánta, hogy ott tökéletes és kifogástalan gazdaszitek képzessenek. Többek közt azt is mondta, hogy ő egy gazdasz vezetését nem bízná egy intézet végzett fiatal emberre. Ugyan hogy is rethetné azt? — mondam — de mit gondol, rád merne valakire bízni, ki csupán három évig praktizált? Es ha mindenik egyenlő számu évet töltött gyakorlatban, melyekre bízná szivesebben?

Igaz, hogy az is, kinek elméleti képzettsége nincsen, tudhat gazdálkodni, de nagyon sokkal több idő kell annak, mi valami megállapodásra jut, ha ugyan jut! Ezekben megfigyelő tehetség, fűrkeszó, kutató természet van, kik a dolgokat a maguk valódiságában fogják fel, menten minden elfogultság vagy idealismustól; szóval az oly emberek mennek emnyire, kiket — hogy így szóljak — az isten is gazdának teremtett, de a legtöbben nem tudva az elveket, mindig igazdoznak. Ugy kép-

zelen az ily embereket, mint az alap nélkül épített sarházat, csak egy erősebb szelroham kell s az egész halomra dől, ezek üzlete is nagyjából nem nyugszik biztos alapon és egy rossz év vagy bármely rázkódás képes őket tönkre tenni, mert ismeretlenek az üzlet-szervezéstanál. Bár ez elv nem mondható ki egyoldalul, mert némelyek jól tudják az üzletet elvileg, mégis rosszul gazdálkodnak. Sokan pedig, kiknek természetükben nem fekszik, vagy igen dúsz tapasztalatuk nincs, azt sem tudják, hogy és hol lehet takarékoskodni, mit tarthatnak viszonyaikhoz képest célirányos vagy célszerűtlennek. Sőt ismertem egy gazdaságot, ki — bár 30 év óta működött már a gyakorlatlétben, de mert más vidékre helyezték át, s itt nem alkalmazkodott a körülményekhez — oly baklövéseket tett, melyet nem hiszem, hogy bármelyik szakképzett gazda csak két évi gyakorlat után is tegyen.

A mint mondtam, sokan elméleti képzettség nélkül is gazdaságukat kifogástalanul az adott viszonyoknak teljesen megfelelőleg rendezik be. De mily hosszas tapasztalat és hány káros csalódás vezet őköt emyire, pedig ezekről, ha nem teljesen is, de részben meg valószínűleg mentve, ha volna valami alapjuk, a mire támaszkodjanak gazdasági üzletük szervezésénél. Valamint a szakképzett gazdáknak ebből kifolyólag a könyveknek is sok ellensége van, pedig e tekintetben is csak ritka esetben ezek hibásak, legtöbbször a könyvet használó egyéniségekben rejlik a hiba, mert a könyvekből rosszat (?) vagy a viszonyainak meg nem felelő választást ki, mert hiányzik nála az ezek kiválasztására, vagyis a helyes és helytelenek megkülönböztetésére szükséges szakképzettség, s ha valami nem jól sikerül, készen van a könyvek iránti ellenszenv és az azokról balvelemény. Itt nem állom meg, hogy az illetőknek eszébe ne juttassam a közmondást: „ismerd meg magadat s csak aztán itélj”, s hogy legtöbb esetben magunkban van a hiba. Azt mindenki beláthatja, hogy a könyvek egyes körülményeihez alkalmazva nem lehetnek, hiszen a hányház, amyi szokás, de azért „nincs oly rossz könyv, melyben jó, viszont nincs oly jó, a melyben rossz ne volna”, már ez régen meg van írva, azonban a gazda szakképzettségére és gyakorlati érzékére vagy tapasztalatára van bízva a könyvekből a cselekedni megjelölt kiválasztani és így bárki, ha a könyvek ellen szól, ha egyebet nem, elfogultságát árulja el.

Nem ritkán hallottam mondani: „ez is gazdasági intézetbe járt, még sem tudja.” Hisszen minden szakon vannak kitűnő, közepes és haszontalan emberek kivétel nélkül ha ezt tekintetbe vesszük, a kicsinyes egyéseket sulthat, de mindnyájunkat nem s megfoghatatlan, de mégis ez utóbbi áll. Bosszantó, hogy többnyire oly emberek törnek palczát felettünk, kik erre nevez nem is fogadhatók el illeletes bíráknak. Epen a legközelebbi eke versenyen, midőn az ekek munkában tartására szükséges vonó erőt akartak dinamograph-fal megmérni, s így összehasonlítani tenni az ekek hasznavehetőségére — hallottam egy itéletet, hogy „nem ez az erőmérő semmit, mert egyikőjük gyengébb, a másik erősebb;” nem gondolva meg az illető, hogy itt nem az ökök, vagy általában az igás állat erejének megméréséről van szó, hanem igenis az erőnek, mely szükséges az ekek munkában tartására, már pedig annak a huzasára csak amnyi erőt kell kifejezni, mint az ekeknek, mint akár hat erős ökörne, mert itt a suródás legyőzéséről van szó s ez mindkét esetben egyenlő.

Készrekes iszettel tartozunk tehát es közönetet monduk mindazoknak, kik nem igyekeznek ellentük dolgozni, hanem belátva, hogy elmultak már a régi jó idők, nincsenek abban az elfogult nevezetben, hogy nem kell a gazdálkodást tanulni, sőt a szakképzettség terjedésében latják mezőgazdaságunk felvirágzását s így egy zászló alá gyűlnék velünk, bátran küzdenek az előítéletekkel és hangoztatják a jelmondatot:

Haladjunk a korral s ne legyünk elfogultak!

Debreczen város f év május 20-án tartandó bizottsági közgyűlésnek tárgyai:

- Debreczen, máj. 15.
- 1. Polgármesteri jelentés.
- 2. Ügyhátrányi jegyzék.
- 3. Miniseri leirat a kereskedelmi kamara elnökeinek megválasztása tárgyában.
- 4. Ugyan az, a fiunei francia alkonzul és a budapesti nemet alföldi aligynök állomásaiknak elfoglalásáról.
- 5. Ugyan az, mely szerint a guti fa beállítására tervelt költsős iránti határozat helyben hagyatott.
- 6. Ugyan az, adó felszámolási bizottsági tagok megválasztása iránt.
- 7. Ugyan az, mely mellett a guti vasút bejárásáról felvett jegyzőkönyv megküldetett.
- 8. Ugyan az, mellyel az 1881. legeltési szabályzat ellen beadott felfolyamodások elutasítottak.
- 9. Ugyan az, mely szerint az erdészeti felsőbb államvizsgai bizonyítványok tulajdonosainak adója a bizottsági tagok választásánál kétszeresen számítandó.
- 10. Az árvaügyek állásáról szóló évnegyedi jelentés.
- 11. Tiszti ügyészi évnegyedes jelentés.
- 12. Az 1881. évi házi pénztári számadás megállapítása.
- 13. Tanácsi előterjesztés az 1000,000 frt költsön convertálása tárgyában bizottsági véleményvel.
- 14. Ugyan az, a guti vasuti szerződés átruházása tárgyában.

- 15. Ugyan az, a Debreczen nánási vasút ügyében Budapestent tartott értekezletről.
- 16. Ugyan az, a prostitúció tárgyában beadott indítvány folytán.
- 17. Ugyan az, a 9-ik gyógyszerár felállítására tárgyában beadott kérvény és miniseri leiratra.
- 18. Ugyan az, a Székely művelődési egyesület pártfogása iránti megkeresésre.
- 19. A vereskereszt egyesület elismerő irata részére küldött 300 frt alapítvány átvételéről.
- 20. A mérték hitelesítő hivatal 1881. évi számadása felmentési véleményvel.
- 21. Egy folyamodványi kegydíj iránti véleményvel.
- 22. Beszler Lajos aljegyző kérvénye 6. heti szabadság idő engedélyezéséért.
- 23. Polgárosítás iránti kérvények.

Napi hírek.

Azon nagy nöpünnap, melyről már említést tettünk, minden oldalról foglalkoztatja a rendezőket, kiknek élén a fáradhatatlan nögyeleti elnök, Veres Lászlóné ur hölgy áll, s a kinek erre az összes választmányi tagok is szives segédkezet nyujtanak. A mulatság két részből fog állani: u. m. d. u. 3 óratól 8-ig tart a tulajdonképeni népünnap 40 kor belepti-díjjal s azoutul kezdődik a táncvigalom 1 frtyui belepti-díjjal. A lövölde előtti terep szép lombos sátor emeltek, s a sétatyonok számos apró kisebb sátor lesz felállítva, melyekben emni-ünni és más mulatsághoz szükséges tárgyak fognak elárulástani kisasszonyok és polgárlányok által. Valamennyi szép leány csak van Debreczenben, az mind készséggel ajánlotta fel e nagy-szerű ünnepegy alkalmára szives szolgálatait. Lesz felállítva fontos sátor is, melyben a fonatoszint fiatal leányok készítik és árulják, még pedig az ismert specialis toiletben. A villanyvilágítást ugyanazon vállalkozók fogják eszközölni, kik a trónörökös lakodalmá alkalmából a főváros utcáit világították. Ez gyönyörű látványosság lesz, különösen azoknak, kik még ilyet eddig nem láttak; az egész megvilágított ter nappali fényben fog uszni. — A nagyerdőn a nöpünnepegyen részt vevők belepti-jegy helyett egy-egy kis jelvényt fognak kapni, mit gyöngéd női kezek fognak a belépő kabátjára feltűzni. Egyáltalán az ünnepegy oly egyszerűnek ígérkezik, a melyben hasonlót még nem láttunk Debreczenben.

A debreczeni ref. egyház tanácsa 1882. évi május hó 18-ik napján, délelőtt 10 órákor közgyűlést tart. Tárgy: A hatvan-külvárosi leányiskola tanítói állomásának betöltése s egyéb folyó ügyek.

Eljegyzés. Tegnap közölt eljegyzési hírnök utólagos értesülést folytán oda kell kiigazítanunk, hogy a menyasszony: Szepeteri Ilona a kisasszony, nem helybeli kereskedő Szentpeteri leánya, hanem árva leány, Deák Farkas pénzügyi titkár sógornője.

A debreczeni ref. főgymnasiumban az írásbeli erettség vizsgálatok június hó 1. 2. és 3. napján fognak megtartatni. Miudazok, kik ez isk. évben erettség vizsgálatra akarnak említtet intézetmel bocsátatni, folyó évi május 24-én estig jelentkezzenek az igazgató-nál. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vetik. Jelentkezéskor egyszerűen a vizsgálati díjak is lefizetendők. Debreczen, 1882. máj. 16. — Az igazgatószag.

Tordai Gábor fiatal ügyvédet érzeny csapás érte; ma halt meg 6 napos kis leánya, a temetés május 17-én szerdán d. u. 4 órákor lesz a Széchenyi-utczai 1816. számú háztól. Lebegjen áldás a kis halottnak sirja felett.

A helybeli lövésztársulat rendes évi és egyszerűsind tisztújító közgyűlést folyó május 18-án (áldozó csütörtökön) délután 4 órákor nagyerdei lövőházában tartja meg, melyre a tisztelt tagok ezuton is meghívotnak. — Sajtűhiba. A nyomdai szedők vigyázatlansága következtében a tegnapi tárczánkban közölt vers utolsó előtti stórfájában értelen zavaró hiba csuszott be E szedő helyett „boldogán” „boldogtalan” lett szedve.

Áthelyezés. Selmeci Ignác kir. postatiszt Aradról Debreczenbe tététt át.

Köszönetnyilvánítás. Szabó Mihály ur (várud-utca) ez évben harmadszor küldött 6 kilo zsirt az árvák számára, Mikinszky Károlyné urnó 1 tal káposztát; fogadják az árvák nevében halás köszönetemet. — Kacsokvicnes.

Kinevezés. A cs. kir. 39 dik gyalogezredben Kuczi Gábor tartalékos hadnaggyá nevezetett ki.

Az Ermellekről. A gyűrös lepke (bombix neustria) fajának hernyói oly nagy mennyiségben leptek meg a gyümölcsfákat az Ermelleken, hogy kevés idő múlva a fák leveleit, hajtásait egészen elpusztították. Ez egyiptomi csapás ellen nagyobb gyümölcsökben a folytonos hernyózás sem ér semmit; mert minden nap elől kell kezdeni, még sines látható eredménye a szaporítatlan munkának. Az idén kevés gyümölcsöt várhatunk.

Jókai Mór, a hirneves regényíró, súlyos családi vesztéségre érte. Sógornője, Jókai Károlyné szül. Csontos Klára ma reggel Komáromban szomorú véget áldozata lett. Tegnapelőtt kávéfőzés mellett az égő spiritusz véletlenül felborult s a szegény nőnek mellét s

arczát súlyosan megégette. Másfel napi kínos szenvedés után — mint Jókait s vejet, Hegedűs Sándort táviratilag értesitetek — meghalt. A derekú kitűnő háziaszony volt s mint műveltség iránt érdeklődő nő köztisztelőnek örvendett. Atyja csallóközi jómódú földbirtokos volt s a közügyekben tevékeny részt vett. Egyik nagybátyja az 1809-ki inszurrekcióban jelentékeny szerepet játszott. Jókainet a régi falusi nemese szokásai szerint igen egyszerűen s háziasan nevelték s bár később nagy műveltségre tett szert, e házias jellegét folytonosan megtartotta s méltán büszke volt jó gazdasszonyi hirnevére. Férjén kívül négy gyermeke maradt hatra: dr. Jókai Géza, Jolán Hegedűs Sándorné, Etelek s Möriz. Az utóbbi jelenleg, mint önkényes a boszniai felkelő ellen harcolt, s így anyja halálós ágyához sem mehetett. Jókai s Hegedűs Sándor elutaztak, hogy a temetésen jelen lehessenek. E véletlen gyászset folytán a Komáromban e hó 20-ára tervezett Jókai ünnepe is elmarad. A derekú nő elhunytja széles körben általános részvételt kelt. Béke emlékére!

Az orsz. dalárünnep ügyében folyó hó 18-án délelőtt 10 órákor a városháza nagy tanácsstermben értekezlet fog tartatni.

Tilos a dohányzás. B-Dioszegyen a gyakori tüzesetek indokából az előjáróság a pipázást az utcán tiltotta.

A nagyerdőn áldozó-csütörtökön délután ifj. Bokk a Samu zenekara fogja mulattatni a közönséget.

Májusi hó. Maramaros megye eszaki részén e hó 10-én hó esett. Nincs ugyan szünet, de a hegyek imitt-amott fehérek a hótól. 9 és 10-ike közötti éjjelen különben fagy is volt a megye több részén. A vetéseket ugyan nem rongálta meg, de a hőmérséklet annyira alászállott, hogy a gazdák nagyobb fagyoktól tartanak. — Ugyane napon Nagyszében környékén is esett hó. Mint onnan írják, a környéket s havasokat fehér lepel borítja. Emlegetem, hogy Nagy-Szebenben a havazás előtt két nappal nyitották meg az uszodákat és a szabad fürdőket.

Egy sujtasos sipka története. Ez a sujtasos sipka egyetlen örökséget képezte egy Midinsky nevű urnak nagybátyjától, ki valaha mernök volt. Midinsky rettető mergebén, hogy kitalálta, melyeket nagybátyja öröksége iránt táplált, egy semmivé lőnek, elhatározta, hogy a sujtasos sipkát legalább emlékeztetéssé teszi, had szolgájon minden idők nagybátyjának elretentő például. Egy szép reggel tehát fejébe huzta az avasos sipkát s bemutatva magát a pályaiszgatónak s az allomásfőnöknek, mint főszemlést, ki a közlekedésügyi miniseriumtól van kiküldve. Mindenki a legmelyebb meghajlással fogadta s a főszemlést ur általános hódolát közepette kezdte meg szemleutját. Először is minden szemügyre vet, a gépeket szétszedette, őt lokomotívot igazítás végett közel városba küldetett, egy munkásnak felügyelői állást ígert, többeket megrovott hanyagságáért s mindannyiszor tetszése szerint igénybe vette az első osztályú kocsi. Miután tizenegy napig így gazdálkodott, egyszer csak bejelentet távozását, s egyuttal az egész szemleutet meghívja bucsu-lakomára. A bucsu-lakoma pompásan sikerült, s miután a hivatalnokok is illőnek találtak a sziveség viszonzását, tehát egy még nagyobb szerű ebédet csaptak a vendég tisztelőre. Már soknak ott lebegett lelki szemei előtt a kiérdemelt ordó is, midőn Midinsky egyszerre eltűnik. Nem nagy faradságokba került az érdekelteknek kitűdni, hogy ra vannak szedve, s hogy nemcsak hogy ordórol nem lehet szó, de még a hitelbe rendelt bucsu-lakoma ára sines kifizetve. A sujtasos sipka pedig, miután megfelelt feladatának, átadott az örök feledésnek.

Feldúlt sírok. Szolnokról hallatlan eset történt. Egy gazdag háztulajdonost helyeztek ott f. hó 12-én örök nyugalomra. Az elhunyt számára külön sírboltot emeltek — megfizetett helyen — de ott már hónapok előtt eltemetett holttestek feküdtek. A sírások az utasításhoz híven a helyszínen levő sírokat feldúlták, a még ép ruhosokat, foszlásnak indult holttesteket, kupafoszlyanokat kidobálták a sír szelére s ily módon 10—16 egyen sírját rombolták szét. Mikor az esetnek híre terjedt a városban, a vallási érületében megsértett nép százzával tödult a kegyetlenség színhelyéhez. A megbotránkozott tömeg látva, hogy a hir való hangos zugolódásban tört ki s azok, kiknek öveik sírját feldúlták, sirtak és javszékeltek. Általános volt a panasza a pap, az előjáróság és a kapitány ellen, kik megengedik, hogy „a gazdag, penzeért, még a sírból is kikergetheti a szegényt.” Valóban, ha igaz, a kegyetlenség oly ténye ez, melyért méltán eri megrovás az illetőket.

Tyuk, mint gyilkos. Jalsoveczben (Zalamegyében) kedden, Pufek földmivesek kimentek a tanyaara és alig három hónapos gyermeküket a bölcsőben hagyták. Távolletük alatt egy tyuk a nyitott ablakon keresztül a bölcsőbe repült és a bepótlat gyermek arczara üt. Midőn a szülők vszajajoztak s a tyukot helyből fölvázták, a gyermek, mely vedeni magát nem tudta, már megfúlt. A kétségbeesett szülők mindent elkövettek, hogy életbe hozták, de már késő volt.

Magyar csárda a trieszti kiállításon. Trieszben, a kiállítási helyen már nagyban dolgoznak a magyar csárda felállításán, melyet a bécsi világkiállításon volt csárda mintája szerint építenek. A vendégek kiszolgálását egy ismert budapesti vendéglős fogja eszközölni. A vállalkozó a kiállítás tartamára Rész Jani rimaszombati zenekarát szerződette.

A kivándorlás kérdéséhez. A Zemplén megye és több hatóság által az Amerikába való kirándolás meggátálása tárgyában, az országgyűlés képviselőházához intézett feliratot a képviselőház a minisertertanácsnak adván ki,

ez közelebb egy a helygy, pénzügy, igazságügy és kereskedelmi miniseriumok küldötteiből alakítandó bizottság kiküldését határozta el, melynek feladata leend a kivándorlás okainak kipuhatólása után, az annak meggátálásra leg-cselszerűbbnek mutakozó intézkedések tekintetében a kérdés minden oldalát felölölő javaslatot tenni, mely aztán a törvényhozás utján eszközözendő intézkedések alapjául fog szolgálni.

Tisztelt olvasóink figyelmébe ajánljuk a Budapestent fenálló „Első magyar gyapju mosó és bizományi részvenytársaság” lapunk mai számában megjelent hirdetésére. Ez az intézet tizenhárom évi működése óta jó hírvé és tekintélynek örvend, foglalkozik haton, mosok zsrírbannírt és mindenféle gyapju mosás és eladással, ugy szintén megbizva kívánatra a gyapju bizományi eladását nyersalakban t. i. hátonmosott és zsrírbannírt nyirt gyapjut csekély eladási díj felszámolása mellett kívánatra készpenzölőleget is nyujt jutányos kamatozás mellett.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenör” eredeti táviratai. (A Magyar távirati iroda eredeti szövegei.)

Budapest, máj. 16. (Érk. d. u. 2. ó.) A képviselőház mai ülésén Folytatta a boszniai hiteltárgyalást. Nemeth Albert hosszabb beszédben kárhóztatja a kormánypolitikáját, óvja a miniserelnököt a további haladástól; csatlakozik a különveleményhez. Beszédét szemlélyeskedésekkel folytatja.

Budapest, május 16. (Érk. d. u. 3 óra.) A képviselőház ülésén Nemeth beszéde folyamán felhozta, hogy Hódmező-Vásárhelyt az öt illető pusztákhoz míg ellenzéki képviselője volt nem jutott, az esztergommegeyi kőbánya Poór Antal bukása után bezárattott; Nagy György zilált viszonyai daczára jószágigazgatóvá kineveztetett és hogy a Molnár György által Schössbergernek eladott dohány a kincstár által lefoglaltatott, végül határozati javaslatot ad be, hogy a felhozott vadak és panaszok megvizsgálására parlamenti vizsgálat rendeztessék, melyben három politikai párt kétket tagot válasszon. Ha a vadak igazolatnak, Tisza Kálmán miniserterelnök helyén nem maradhat, ha pedig azok alaptalanoknak bizonyulnak, az egész erkölcsi súly, Nemeth képviselőre visszaesik. Tisza miniserterelnök, valamint Szapary pénzügyér a felhozott vadakra rögtön válaszolnak s igazolják azok alaptalanságát s így a vádakodás erkölcsi sulya csakugyan visszaesett Nemeth Albrete.

Belgrád máj. 16. (Érk. d. u. 3 ó.) A színházban tüntetőket felség sértés miatt perbe fogták.

Konstantinápoly, máj. 16. (Érk. d. u. 3 ó.) A porta a khedivehez intézett táviratában helyeslést fejezi ki, hogy a khedive vonakodik a miniserterium követelését teljesíteni.

Fiume, máj. 16. (Érk. d. u. 3 ó.) A Lloyd gőzösökön a tengeri kirándulás volt. A népkertben tombola; este szerenád a tengeren; később tánc-estély a kaszinóban.

Páris, máj. 16. (Érk. d. u. 2. ó.) Francia hajóhad Egyiptomba menet Kretánál egyesül az angollal.

Vasuti személyvonatok menetrende.

Indulás
Budapestre, Cseleltre Nagyváradra:
délelőtt 11 óra 57 perczkor.
este 9 „ „
Nyiregyhádra, Miskolcra,
reggel 7 óra 57 „
d. u. 3 „ 39 perczkor.
Szatmárra, Királyháza:
reggel 4 ó 10 perczkor
délután 4 „ 24 „
Érkezés:
Budapestre, Nagyváradról
reggel 3 óra 45 perczkor.
d. u. 3 „ 19 „
Miskolcra, Nyiregyhádról:
d. u. 11 „ 42 perczkor.
este 8 „ 07 perczkor.
Szatmárról, Királyhádról:
délben 11 óra 54 perczkor
este 8 „ 07 „

Felölő szerkesztő: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos. Kiadó: Kutasi Imre.

MATTONI-FÉLE
BUDAI KIRÁLY
KESERŐFORRÁSOK
Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás, Szt. István-lorrás, Gróf Széchenyi István-forrás
Mattoni és Wille, Budapest.
Kapható minden gyógyszerháza és savanyvíz-kereskedésben.

Az ifjuság szépségét a legkésőbb aggkorig megóvhatni minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan feltételezi a bőr legdugosabb állapotát. Ennek tisztasága és gyöngéd megtartása, finomítása és frissítése, foltok, vörösség, szeplő és minden borszeny eltávolítása, ugyint különösen a ráncok és redők szonali és tartós megemlítése, kiválóan eszközölhető az annyira kitűnő, hatásában meglopó

RAVISSANTE
du dr. Lejouse à Paris

hivatalosan megvizsgált teljesen ártalmatlan bőrpólo szer által. Paris, London, Bécs, Budapest elegáns hölgyvilágának legértékesebb tolette titka a fiatal kor frissességének az aggkorban való megtartására; ezerszeresen jónak bizonyult és mint első szépség-szer egy hölgynek pipere szatlaról sem szabad hiányoznia.

Egy nagy eredeti üveg 4. frt 2.50
" kis " " " 1.50
(használati utasítással.)

RAVISSANTE SZAPPA
a legjobb és legfrissebb illatos mosó szappan a bőr szépségére és javítására. Használata után a bőr barsony finom lesz és igen kellemes szagot tart meg. Sokáig tart és ki nem szárad, a ki egyszer megkísérettette az soha többé nem használ más szappant.

Egy doboz (3 db) ára 1 frt 35 kr, egy db 50 kr

RAVISSANTE ARCZPOR

A párisi és londoni hölgyvilág, valamint a legtöbb művésznő legkedveltebb arczpora. Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a

POUDRE RAVISSANTE

felülmulhatatlan, igen ól tapad, láthatatlan és természetes üdeséget ad a bőrszínnek, tehát legjobban ajánlhatjuk. Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr, fehér v. rózsaszín.

Felülmulhatlan és teljesen ártalmatlan a
RAVISSANTE FOGPOR

mely a fogakthőbérre tisztítja, odvasodástól és buzódtól megóvja.

Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkatrészek-ből, a fogak tökéletes tisztítását lehetővé teszi a szok mellett természetes színeket és fényeket megtartják és sem vegyjeg sem erőművel nem lesznek megtámadva, a könnyen verző foghús természetesen erejét megkapja, a száj pedig kellemesen folesz frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óhajt, az győződjék meg mihamarabb egyetlen kísérlet által, hogy mily kitűnő, majdnem csodálatra méltó hatású a **RAVISSANTE SZAJ-ESSENTIA**. Minden savaktól mentessé a fogak nyolására legalkalmasabb étető és balzsamos növényanyagokból készítve. Alta a foghús megerősödik, a fogak zománca ápolva a rothadás elkerülve lesz: 10 csepp elégséges lesz, 1 korty vízzel, mely vegyjegből a fogak bevezett tisztítása utána a száj jól kiöltetik és soha sem kellend fogfájásban szenvedniük.

Nem létezik más készítmény, mely mindennapi használatnál hasonlíthatlan jó eredményt biztosítana a fogak szépségére és fenntartására nézve, mint a Ravissante szajviz, mely a fogakat megerősíti, megszünteti és megakadályozza a fogfájást és a foghús verését, valamint a fogakra oly veszélyes fgyk lerakódását és a szájnak a legkellemesebb frissességet és üdeséget kölcsönözi

Egy eredeti üveg ára 1 forint

Nagyan és kicsinyben valódi minőségben kaphatók:

SCHVARZ FRIDERIKA Ravissante különlegességek közötti szétküldési raktárában B.-Pesten, Városháztér 9.

Levélbeli megrendelések postafordultóval teljesíthetnek.

Raktárak Debreczenben: Göllt Nándor és Dr. Rothschnek V. Emil urak gyógyszerüzében és a legtöbb vidéki gyógyszerüzében.

RAVISSANTE HAJESSENTIA

kitűnő hatású bir a hajtalaj tisztítására, mely a hajkorpa aközödését és a haj kihullását megátolja. igen kedvelt fejmosó szer, mert jótékony hatást eszközöl a fejbőrre.

Egy üveg ára 1 frt 20 krajczár.

A kik valóban jó, a czelnak minden irányban megfelelő hajkezelést óhajtának, tegyenek egy kísérletet a

POMADE RAVISSANTE

kitűnő kajkenőccsel, mely a hajat szépíti és ápolja, a hajtalajt megerősíti, a korpa képződését megátolja, a haj kihullását megakadályozza, annak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz és a legkésőbb korig védi a megoszulás ellen.

Egy tégely ára 1 ft.

Ravissante hajpólo olaj.

Legjobb övszer a haj öszülése és kihullása ellen, mely a korpa képződést megátolja, a beteg hajat

új életre hozza és a haj növést bámulatosan előmozdítja. - Ajánlható azoknak, a kik hajkezelés helyett hajolajat használnak.

Hatása csodálatos.

Egy üveg ára 1 frt.

CREME-RAVISSANTE

igen kitűnő szernek bizonyult a bőr simává és puhavá tételére, továbbá a bőrporesneknel és felpattogzott kezeknél és ajkaknál.

A CREME RAVISSANTE

kinőbált szer arra, hogy az arczbor, ugyszintén a kezek fehérek, finomak és puhak maradjanak s megvédi azokat az erős levegő hatása ellen. Egy nagy porcellán tégely ára 2 frt, kisebb 1 frt.

Résztevésre való meghívás!
A HAMBURG-ALLAM által garantított nagy pénzkiorsolásra, a melyben néhány hónap lefolyása alatt

8 millió 940,275 márka

bizonyosan nyerhető.
Az új, 7 osztályba sorozott játéktér 93,500 sorsjegy között 47,600 nyereményt tartalmaz és pedig

400,000 márka

különösen pedig:

1 nyer. 250,000 márka	3 nyer. 8000 márka
1 " 150,000 " "	3 " 6000 " "
1 " 100,000 " "	54 " 5000 " "
1 " 60,000 " "	5 " 4000 " "
1 " 50,000 " "	108 " 3000 " "
2 " 40,000 " "	264 " 2000 " "
3 " 30,000 " "	10 " 1500 " "
4 " 25,000 " "	3 " 1200 " "
2 " 20,000 " "	530 " 1000 " "
2 " 15,000 " "	1073 " 500 " "
1 " 12,000 " "	101 " 300 " "
24 " 10,000 " "	27069 " 145 " "

stb. stb.

A nyereményhúzások tervszerűleg vannak megállapítva.

Ezen nagy és legközelebbi húzáshoz 1 egész eredeti sorsjegy 6 márka, vagy 3 frt 50 kr o. é.; egy fél eredeti sorsjegy 3 márka, vagy 1 frt 75 kr o. é.; egy negyed sorsjegy 1/4 márka, vagy 90 kr o. é. kaphatók.

E sorsjegyek a megfelelő összeg beküldése ellenében a legtávolabbi eső helyekre bérmentve küldetnek meg. Kis összegek levéjegyek beküldésével is egyenlíthetők ki. A STEINDECKER-féle czég rövid idő alatt 125,000, 80,000, több 30,000, 20,000 és 10,000 márka nyereményt fizetett ki és igen sok család boldogításához járult.

Egy ily, a legszilidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőkeltebb részvételre lehet bizton számítani s ez oknál fogva kérnök, hogy minden megbízásoknak eleget tehetni képesek lehessünk, hozzánk a megrendeléseket minél előbb, de mindenesetre 1. évi november 15-ike előtt beküldeni.

A nyeremények kiizetése az állam kezesség mellett azonnal eszközöltetik és azok megküldése összeköttetésünkkel fogva, bárhova is teljesíthetetik

A megrendeléseket azonnal, mindenesetre azonban még

ez év május hó 30-ika előtt
az elősmert solid és régen fenálló alantírott czég-nél kérem teleseniti.

Steindecker József,

bank és váltó üzlete Hamburgban.

P. S. A fenti czégnek reklamra nem lévén szüksége, miután a legszilidabbak közé tartozik, a 1 el is van ismerve

A „Bikszádi gyógyintézet“.

mely Szatmármegye egyik legkiesebb és legvonzóbb vidékén az Avasban rekszik, május 15-kén megnyitattott.

A fürdő a szatmári vasutállomástól 5. a téesóitól 3 órányira fekszik. Távirda a legközelebbi állomás.

Mintthogy ez igen hasznos az epe-, máj-, tudó-, vese- és gyomorhajok ellen kitűnőnek bizonyult fürdő ezuttal házilag kezeltek, azért az üdülők kenyleméről és szórakoztatásáról a lehető legjobban van gondoskodva. A sétányok újabban rendezettek be és arnyas tölgyfák alatt hatol a közeli erdősebbe. A sétányon reggel és este jól szervezett zenekar működik. Friss hegyi levegője az üdülőkre igen kellemes. Vize, mely több ezer palackokban küldetik szét, a carlsbadai vízhez hasonló. Lakás, jó étkezés a legpon-tosabban lesz kiszolgálva. Posta és orvos helyben. A vendégek kihozása és elszállítása vegett kocsik kaphatók Szatmáron és Téesón, előleges megrendelés mellett jutányos áron a fürdőigazgatóságnál.

Naponként friss és hideg zuhany.

Bővebb felvilágosítást ad es megrendeléseket elfogad

a fürdőigazgatóság.

Fogfájás csupán a **FEYTONA** hígyj, de nézd meg a nézd meg által távolítható el. kinek. Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil czepléd-utczai gyógyszerüzében.

Fontos gyapjutermelek és gyapjukereskedőknek.

Aluljegyzett társaság átvesz, működésének tizennegyedik évében, mindenfaju gyapjut ugy gyárszerű mosásra, mint bizományi eladásra. Átvesz továbbá háton mosott és zsírbannyirt, ugyszintén mindenféle gyapjut bizományi eladásra igen csekély jutalek felszámolása mellett. A társaság kívánatra készpézz előlegeket nyujt igen jutányos kamat mellett. A gyapju a gyárhelyiségekben van raktározva és biztosítva, miért díj nem fizetetik

Vasuttal vagy gőzhajóval hozzánk érkező gyapjuk általunk hozattatnak a gyárba és érkezésük szerint folyo számokkal ellátva szigoruan egymástól elkülönítve ezen sorban kerülnek mosás alá. Az eladás bel es külföldi gyaraknak eszközöltetik lehetőleg magas arak mellett.

Részletezések kívánatra bérmentve megküldetnek.

Első magyar gyapju-mosó és bizományi részvény-társaság

BUDAPESTEN.

VISONTAI KOVÁCH LÁSZLÓ, elnök.

Finom szarvasbőr nadrág 30-35 frtlig

Van szerencém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy évek óta fenálló keztyüs-üzletemet tetemesen megnagyobbítottam, továbbá egy első rendű illatszert és női pipere gyártól bizományi raktárt eszközöltem s így azon kedvező helyzetben vagyok, hogy az alább nevezett szereket gyári árban számíthatom.

DIÓ-KIVONAT
a legkiválóbb vezyké-zítmény, melylyel minden világos színű vagy megoszult haj, tartós szép barna vagy feketére festhető. 1 üveg utasítással 1 frt.

Francia borszesz,
sóval és a nélkül, valótliságáit kezeskedve, hatásában tulhalsdhatlan. 1 üveg 30 kr, kettős üveg 60 kr.

Pompadour-arczenőcs,
biztos szer szeplő és minden arctisztatlanság ellen. 1 c upor, utasítással 50 kr

Párisi-hölgypor,
közkedvelt arczpor. 1 eredeti doboz 50 kr, 1 csomag 20 kr.

Menthin-fogpászta,
kellemes és igen kitűnő fogtisztító szer. 1 porcellán szelencze 60 kr.

Legjobb magyar bajuszpedró,
fehér, barna és fekete színű, finom illatu. 1 fém-szelencze 20 kr.
Illatszerek és szappanok jutányos árban kaphatók:

Nagy András keztyüsnel Debreczenben,
kistemp om-l azár, hel is mindenféle keztyüességhez tartozó czikkek és női kő-ölepe-ségek legjobb minőségben, a legjutányosabb árban kaphatók

Főraktár: PILLICH FERENCZ-nél, Budapest, (Kerepesi-udvar.)

Ugyzinté mindenféle férfi- és gyermek-kalapok a legjutányosabb árban kaphatók, valamint kalapszítások is elfogadta nak. - Kaphatók és megrendelhetők a legfinomabb feder sérvkötők, ruggyanta vasy gummi sérvkötők, suszpenzorium, úlipárnák, szarvasbőr párnák és a legfinomabb szarvasbőr nadrág gyors és jutányos árban.

Videki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.
A főtem vásárolt sérvkötők nem teiszés esetén kicserélhetnek.

Suszpenzorium 50 krtól 1.50 krtlig.

KONYVARI SÓSTÓ-FÜRDŐ

megnyitattott 1882. május 15-én

s a saison tart szept. hó 31-ig.

Egvényes vizének kiváló gyógyhatása már rég ismerve van. Közlekedése vaspályán B.-Ujfaluig s Debreczenig, onnan pedig berkocsikon vagy egyéb fogatokon eszközölhető.

A lakszobák s fürdők mérsékelt árúak.

A rend fentartása miatt a gyógyhely egy fürdő-inspectorral s egy rendes igazgató fürdő-orvossal **Dr. Kempf József** ural bir, ki hetenként kétszer, csütörtök s vasárnap napokon d. u. a gyógyhelyen orvosi tanácsot ad, czélszerű gyógyrendet állapítand meg s a fürdők használatáról előző vizsgálati alapon szigorú szabályok szerint rendelkezend, miért is a konyha ellenörködése tárgya leend.

Az izletes jutányos etelekéről s italokról, előzekeny s gyors kiszolgáltatás mellett, - valamint mindennemű gyógy-ásványvizekről gondoskodva lesz. A nagyérdemű közönségnek maradván

STARKE VILMOS,
fürdő-inspector.

RUBINGER REZSÓ,
vendéglős.